

eul_wid: pfk-cq

Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς · Lucian of Samosata

Images

Εἰκόνες

Period: *Ῥωμαϊκή* [Roman](#)
Dialect: *Ἀττικίζουσα* [Atticizing](#)
Domain: *Ῥητορική* [Oratory](#)
Format: *Λόγος* [Oration](#)

Imag t ΕΙΚΟΝΕΣ ΛΥΚΙΝΟΣ ἌΛΛ' ἣ τοιοῦτόν τι ἔπασχον οἱ τὴν Γοργῶ ἰδόντες οἷον ἐγὼ ἔναγχος ἔπαθον, ὦ Πολύστρατε, παγκάλην τινὰ γυναῖκα ἰδών· αὐτὸ γὰρ τὸ τοῦ μύθου ἐκεῖνο, μικροῦ δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου σοι γεγονέναι πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ θαύματος. ^[5]

Imag 1 ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἡράκλεις, ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῆς καὶ δεινῶς βίαιον, εἴ γε καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνὴ τις οὔσα· σὺ γὰρ ὑπὸ μὲν τῶν μειρακίων καὶ πάνυ ῥαδίως αὐτὸ πάσχεις, ὥστε θάττον ἄν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινήσειεν ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι μὴ οὐχὶ παρεστάναι αὐτοῖς κεχηνότα καὶ ἐπιδακρύνοντά γε πολλάκις ὥσπερ ἐκείνην αὐτὴν τὴν τοῦ Ταντάλου. ἀτὰρ εἶπέ μοι, τίς ἢ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστίν καὶ πόθεν, ὥς καὶ ἡμεῖς ἴδοιμεν· οὐ γάρ, οἶμαι, φθονήσεις ἡμῖν τῆς θεᾶς οὐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον που καὶ αὐτοὶ παραπεπηγέναι σοι ἰδόντες. ΛΥΚΙΝΟΣ Καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρή σε, ὥς κἂν ἐκ περιωπῆς μόνον ἀπίδης εἰς αὐτήν, ἀχανῆ σε καὶ τῶν ἀνδριάντων ἀκινήτοτερον ἀποφανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως εἰρηνικώτερόν ἐστιν καὶ τὸ τραῦμα ἥττον καίριον, εἰ αὐτὸς ἴδοις· εἰ δὲ κάκεῖνη προσβλέψειέ σε, τίς ἔσται μηχανὴ ἀποστῆναι αὐτῆς; ἀπάξει γὰρ σε ἀναδησαμένη ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, ὅπερ καὶ ἡ λίθος ἢ Ἡρακλεία δρᾷ τὸν σίδηρον. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Παύου, ὦ Λυκῖνε, τεράστιόν τι κάλλος ἀναπλάττων, ἀλλ' εἶπέ, τίς ἢ γυνὴ ἐστίν. ^[25]

Imag 2 ΛΥΚΙΝΟΣ Οἶμαι γὰρ με ὑπερβαλέσθαι τῷ λόγῳ, ὃς δέδια μὴ σοι ἰδόντι ἀσθενῆς τις ἐπαινέσαι δόξω, παρὰ τοσοῦτον ἀμείνων φανεῖται; πλὴν ἀλλὰ ἥτις μὲν, οὐκ ἂν εἶπεῖν ἔχοιμι, θεραπεία δὲ πολλὴ καὶ ἡ ἄλλη περὶ αὐτὴν παρασκευὴ λαμπρὰ καὶ εὐνούχων τι πληθος καὶ ἄβραι πάνυ πολλά, καὶ ὅλως μεῖζόν γε ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν τύχην ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐδὲ τοῦνομα ἐπύθου σύ γε ἥτις καλοῖτο; ΛΥΚΙΝΟΣ Οὐδαμῶς, ἢ τοῦτο μόνον, τῆς Ἰωνίας ἐστίν· τῶν θεατῶν γὰρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸν πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθεν, “Τοιαῦτα μέντοι,” ἔφη, “τὰ Σμυρναῖκά κάλλη· καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων τὴν καλλίστην γυναῖκα ἦνεγκεν.” ἐδόκει δέ μοι Σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι, οὕτως ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐκοῦν ἐπεὶ λίθου τοῦτο γέ ὥς ἀληθῶς ἐποίησας οὔτε παρακολουθήσας οὔτε τὸν Σμυρναῖον ἐκεῖνον ἐρόμενος, ὅστις ἦν, κἂν τὸ εἶδος ὥς οἷόν τε ὑπόδειξον τῷ λόγῳ· τάχα γὰρ ἂν οὕτως γνωρίσαιμι. ^[5]

Imag 3 ΛΥΚΙΝΟΣ Ὅρᾳς ἡλίκον τοῦτο ἤτησας; οὐ κατὰ λόγων δύναμιν, καὶ μάλιστα γέ τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι θαυμασίαν οὕτως εἰκόνα, πρὸς ἣν μόλις ἂν ἡ Ἀπελλῆς ἢ Ζεῦξις ἢ Παρράσιος ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας ἢ Ἀλκαμένης· ἐγὼ δὲ λυμανοῦμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀσθενεῖα τῆς τέχνης.

ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ὅμως, ὦ Λυκῖνε, ποία τις τὴν ὄψιν; οὐ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ τόλμημα, εἰ φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς γραμμῆς ἔχη. ΛΥΚΙΝΟΣ Καὶ μὴν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσῃ μοι δοκῶ τῶν παλαιῶν τινὰς ἐκείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Πῶς τοῦτο φῆς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἀποθανόντες; ΛΥΚΙΝΟΣ Ῥαδίως, ἥνπερ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαί τί μοι. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἐρώτα μόνον. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἐπεδήμησάς ποτε, ὦ Πολύστρατε, τῇ Κνιδίων; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Καὶ μάλα. ^[1]

Imag 4 ΛΥΚΙΝΟΣ Οὐκοῦν καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Νὴ Δία, τῶν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον ἤκουσας, ὃν λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθεῖη τις τοῦ ἀγάλματος καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ συγγένοιτο, ὡς δυνατόν ἀγάλματι. τοῦτο μέντοι ἄλλως ἱστορεῖσθω. σὺ δὲ—ταύτην γάρ, ὡς φῆς, εἶδες—ἴθι μοι καὶ τόδε ἀπόκριναί, εἰ καὶ τὴν ἐν κήποις Ἀθήνησι τὴν Ἀλκαμένους ἐώρακας. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἦ πάντων γ' ἂν, ὦ Λυκῖνε, ὁ ῥαθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμένους πλασμάτων παρεῖδον. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἐκεῖνο μὲν γε, ὦ Πολύστρατε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν καὶ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν τεθέασαι. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Εἶδον κάκεινῃν πολλάκις. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς. τῶν δὲ Φειδίου ἔργων τί μάλιστα ἐπῆνεσας; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Λημνίαν, ἥ καὶ ἐπιγράψαι τοῦνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν Ἀμαζόνα τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. ΛΥΚΙΝΟΣ Τὰ κάλλιστα, ὦ ἐταῖρε, ὥστ' οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. ^[25]

Imag 5 φέρε δὴ, ἐξ ἀπασῶν ἤδη τούτων ὡς οἶόν τε συναρμόσας μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἐκάστης ἔχουσιν. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Καὶ τίνα ἂν τρόπον τουτὶ γένοιτο; ΛΥΚΙΝΟΣ Οὐ χαλεπόν, ὦ Πολύστρατε, εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψαιμεν αὐτῷ μετακοσμεῖν καὶ συντιθέναι καὶ ἀρμόζειν ὡς ἂν εὐρυθμότατα δύναίτο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγῆς ἐκεῖνο καὶ ποικίλον. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Εὖ λέγεις· καὶ δὴ παραλαβὼν δεικνύτω· ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τοσοῦτων μίαν τινὰ συνθεὶς οὐκ ἀπάδουσιν ἀπεργάσεται. ΛΥΚΙΝΟΣ Καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾷν παρέχει γιγνομένην τὴν εἰκόνα, ὧδε συναρμόζων, τῆς ἐκ Κνίδου ἠκούσης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβὼν· οὐδὲν γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος γυμνοῦ ὄντος δεήσει· τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην καὶ μέτωπον ὀφρῶν τε τὸ εὐγραμμον ἐάσει ἔχειν ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησεν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκοῦν· τὰ μῆλα δὲ καὶ ὅσα τῆς ὀψεως ἀντωπὰ παρ' Ἀλκαμένους καὶ τῆς ἐν κήποις λήψεται, καὶ προσέτι χειρῶν ἄκρα καὶ καρπῶν τὸ εὐρυθμον καὶ δακτύλων τὸ εὐάγωνον εἰς λεπτὸν ἀπολῆγον παρὰ τῆς ἐν κήποις καὶ ταῦτα. ^[10]

Imag 6 τὴν δὲ τοῦ παντὸς προσώπου περιγραφὴν καὶ παρειῶν τὸ ἀπαλὸν καὶ ῥῖνα σύμμετρον ἢ Λημνία παρέξει καὶ Φειδίας· ἔτι καὶ στόματος ἀρμογὴν αὐτὸς καὶ τὸν αὐχένα, παρὰ τῆς Ἀμαζόνος λαβὼν· ἢ Σωσάνδρα δὲ καὶ Κάλαιμις αἰδοῖ κοσμήσουσιν αὐτήν, καὶ τὸ μειδίαμα σεμνὸν καὶ λεληθὸς ὥσπερ τὸ ἐκείνης ἔσται· καὶ τὸ εὐσταλὲς δὲ καὶ κόσμιον τῆς ἀναβολῆς παρὰ τῆς Σωσάνδρας, πλὴν ὅτι ἀκατακάλυπτος αὕτη ἔσται τὴν κεφαλὴν. τῆς ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον ἡλικὸν ἂν γένοιτο, κατὰ τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνῃν μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κατὰ τὸν Πραξιτέλη μεμετρήσθω. Τί σοι, ὦ Πολύστρατε, δοκεῖ; καλὴ γενήσεσθαι ἡ εἰκὼν; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Καὶ μάλιστα, ἐπειδὴν εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτελεσθῇ· ἔτι γάρ, ὦ πάντων γενναϊότατε, καταλέλοιπας τι κάλλος ἔξω τοῦ ἀγάλματος οὕτως πάντα εἰς τὸ αὐτὸ συμπεφορηκώς. ^[28]

Imag 7 ΛΥΚΙΝΟΣ Τί τοῦτο; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐ τὸ μικρότατον, ὦ φιλότης, εἰ μὴ σοι δόξῃ ὀλίγα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν χροὰ καὶ τὸ ἐκάστῳ πρέπον, ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς ὅποσα μέλανα, λευκὰ δὲ ὅσα τοιαῦτα χρή, καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν καὶ τὰ τοιαῦτα· κινδυνεύει τοῦ

μεγίστου ἔτι ἡμῖν προσδεῖν. ΛΥΚΙΝΟΣ Πόθεν οὖν καὶ ταῦτα πορισάμεθ' ἄν; ἢ παρακαλέσαιμεν δηλαδὴ τοὺς γραφέας, καὶ μάλιστα ὅποσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο κεράσασθαι τὰ χρώματα καὶ εὐκαιρον ποιεῖσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ παρακεκλήσθω Πολύγνωτος καὶ Εὐφράνωρ ἐκεῖνος καὶ Ἀπελλῆς καὶ Ἀετίων· οὗτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον ὁ μὲν Εὐφράνωρ χρωσάτω τὴν κόμην οἷαν τῆς Ἥρας ἔγραψεν, ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπιπρεπὲς καὶ παρειῶν τὸ ἐνερευθὲς οἷαν τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησεν τοῖς Δελφοῖς, καὶ ἐσθῆτα δὲ οὗτος ποιησάτω εἰς τὸ λεπτότατον ἐξεργασμένην, ὡς συνεστάλθαι μὲν ὅσα χρή, διηνεμῶσθαι δὲ τὰ πολλὰ· τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω κατὰ τὴν Πακάτην μάλιστα, μὴ ἄγαν λευκὸν ἀλλὰ ἔναιμον ἀπλῶς· τὰ χεῖλη δὲ οἷα Ῥωξάνης ὁ Ἀετίων ποιησάτω. ^[25]

Imag 8

μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν γραφέων Ὅμηρον παρόντος Εὐφράνωρος καὶ Ἀπελλοῦ δεδέγμεθα· οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεῖνος ἐπέβαλεν ἐλέφαντι εἰκάσας ἡρέμα πεφοινιγμένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ πᾶν· ὁ δ' αὐτὸς οὗτος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γραψάτω βοῶπιν τινα ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται δὲ τοῦ ἔργου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητής, ὡς ἰοβλέφαρον ἐξεργάσασθαι· καὶ φιλομειδῇ δὲ Ὅμηρος ποιήσει καὶ λευκώλενον καὶ ῥοδοδάκτυλον, καὶ ὅλως τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσει πολὺ δικαιότερον ἢ τὴν τοῦ Βρισέως. Ταῦτα μὲν οὖν πλαστῶν καὶ γραφέων καὶ ποιητῶν παῖδες ἐργάσσονται. ^[10]

Imag 9

ὁ δὲ πᾶσιν ἐπανθεῖ τούτοις, ἡ χάρις, μᾶλλον δὲ πᾶσαι ἅμα ὅποσαι Χάριτες καὶ ὅποσοι Ἑρωτες περιχορεύοντες, τίς ἂν μιμήσασθαι δύναίτο; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Θεσπέσιόν τι χρῆμα, ὦ Λυκῖνε, φῆς καὶ διυπετὲς ὡς ἀληθῶς, οἷόν τι τῶν ἐξ οὐρανοῦ γένοιτο. τί δὲ πράσσουσιν εἶδες αὐτήν; ΛΥΚΙΝΟΣ Βιβλίον ἐν ταῖν χεροῖν εἶχεν εἰς δύο συνειλημένον, καὶ ἐῴκει τὸ μὲν τι ἀναγιγνώσκεσθαι αὐτοῦ, τὸ δὲ ἤδη ἀνεγνωκέναι. μεταξὺ δὲ προῖοῦσα διελέγετο τῶν παρομαρτούντων τινὶ οὐκ οἶδα ὅ τι· οὐ γὰρ εἰς ἐπήκοον ἐφθέγγετο. πλὴν μειδιάσασά γε, ὦ Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε πῶς ἂν εἴποιμί σοι ὅπως μὲν λευκοὺς, ὅπως δὲ συμμέτρους καὶ πρὸς ἀλλήλους συνηρμοσμένους; εἴ που κάλλιστον ὄρμον εἶδες ἐκ τῶν στιλπνοτάτων καὶ ἰσομεγεθῶν μαργαριτῶν, οὕτως ἐπὶ στίχου ἐπεφύκεσαν· ἐκοσμοῦντο δὲ μάλιστα τῷ τῶν χειλῶν ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν, αὐτὸ δὴ τὸ τοῦ Ὀμήρου, ἐλέφαντι τῷ πριστῷ ὅμοιοι, οὐχ οἱ μὲν πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δὲ γυροί, οἱ δὲ προέχοντες ἢ διεστηκότες οἷοι ταῖς πλείσταις, ἀλλὰ τις πάντων ἰσοτιμία καὶ ὁμόχροια καὶ μέγεθος ἐν καὶ προσεχεῖς ὁμοίως, καὶ ὅλως μέγα τι θαῦμα καὶ θέαμα πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπεπαικός. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἐχ' ἀτρέμας. ^[27]

Imag 10

συνήμι γὰρ ἤδη πάνυ σαφῶς ἦντινα καὶ λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας καὶ τῇ πατρίδι. καὶ εὐνούχους δέ τινας ἔπεςθαι αὐτῇ ἔφης. ΛΥΚΙΝΟΣ Νῆ Δία, καὶ στρατιώτας τινάς. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Τὴν βασιλεῖ συνοῦσαν, ὦ μακάριε, τὴν ἀοίδιμον ταύτην λέγεις. ΛΥΚΙΝΟΣ Τί δέ ἐστιν αὐτῇ τούνομα; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Πάνυ καὶ τοῦτο γλαφυρόν, ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπέραστον· ὁμώνυμος γάρ ἐστιν τῇ τοῦ Ἀβραδάτα ἐκείνῃ τῇ καλῇ· οἶσθα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφώντος ἐπαινοῦντός τινα σώφρονα καὶ καλὴν γυναῖκα. ΛΥΚΙΝΟΣ Νῆ Δία, καὶ ὥσπερ γε ὁρῶν αὐτὴν οὕτω διατέθειμαι, ὅποταν κατ' ἐκεῖνό που ἀναγιγνώσκων γένωμαι, καὶ μονονουχὶ καὶ ἀκούῳ λεγοῦσης αὐτῆς ἃ πεποίηται λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα καὶ οἷα ἦν παραπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἄλλ', ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀστραπὴν παραδραμοῦσαν ἄπαξ εἶδες αὐτήν, καὶ ἔοικας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα καὶ τὴν μορφὴν, ἐπαινεῖν· τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν ἀθέατος εἶ, οὐδὲ οἶσθα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον καὶ θεοειδέστερον τοῦ σώματος. ^[5]

Imag 11

ἐγὼ δὲ συνήθης γάρ εἰμι καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις ὁμοεθνῆς ὢν. καὶ γάρ, ὡς οἶσθα καὶ αὐτός, τὸ ἡμέρον καὶ φιλάνθρωπον καὶ τὸ μεγαλόφρον καὶ σωφροσύνην καὶ παιδείαν πρὸ τοῦ κάλλους ἐπαινῶ· ἄξια γὰρ προκεκρίσθαι ταῦτα τοῦ σώματος· ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐσθῆτα πρὸ τοῦ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐντελὲς κάλλος, οἶμαι, τοῦτό ἐστιν,

όποταν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμη ψυχῆς ἀρετὴ καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλὰς ἄν σοι δείξαιμι μορφῆς μὲν εὖ ἡκούσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνούσας τὸ κάλλος, ὥς καὶ μόνον φθεγξαμένων ἀπανθεῖν αὐτὸ καὶ ἀπομαραίνεισθαι ἐλεγχόμενόν τε καὶ ἀσχημονοῦν καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν πονηρᾷ τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καὶ αἶ γε τοιαῦται ὅμοιαι μοι δοκοῦσιν τοῖς Αἰγυπτίοις ἱεροῖς· κάκεῖ γὰρ αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς κάλλιστός τε καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἡσκημένος καὶ χρυσῷ καὶ γραφαῖς διηνηθισμένος, ἔνδον δὲ ἦν ζητῆς τὸν θεόν, ἢ πίθηκός ἐστιν ἢ ἴβις ἢ τράγος ἢ αἴλουρος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. Οὐ τοίνυν ἀπόχρη τὸ κάλλος, εἰ μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι, λέγω δὴ οὐκ ἐσθῆτι ἀλουργεῖ καὶ ὄρμοις, ἀλλ' οἷς προεῖπον ἐκείνοις, ἀρετῇ καὶ σωφροσύνῃ καὶ ἐπεικείᾳ καὶ φιланθρωπίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅποσα ταύτης ὅρος ἐστίν. ΛΥΚΙΝΟΣ Οὐκοῦν, ὦ Πολύστρατε, μῦθον ἀντὶ μύθου ἄμειψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ, φασίν, ἢ καὶ λῳιον, δύνασαι γάρ, καὶ τινα εἰκόνα γραψάμενος τῆς ψυχῆς ἐπίδειξον, ὥς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι αὐτήν. ^[5]

Imag 12 ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐ μικρόν, ὦ ἐταῖρε, τὸ ἀγώνισμα προστάττεις· οὐ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι προφανὲς ἐπαινέσαι καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσει τῷ λόγῳ. καὶ μοι δοκῶ συνεργῶν καὶ αὐτὸς δεήσεσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, οὐ πλαστῶν οὐδὲ γραφῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὥς πρὸς τοὺς ἐκείνων κανόνας ἀπευθῆναι τὸ ἄγαλμα καὶ δεῖξαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατεσκευασμένον. Καὶ δὴ πεποιήσθω. ^[10]

Imag 13 αὐδήεσσα μὲν τὸ πρῶτον καὶ λίγεια, καὶ τὸ “γλυκίων μέλιτος ἀπὸ τῆς γλώττης” περὶ αὐτῆς μᾶλλον ἢ περὶ τοῦ Πυλίου γέροντος ἐκείνου ὁ Ὅμηρος εἶρηκεν. πᾶς δὲ ὁ τόνος τοῦ φθέγματος οἷος ἀπαλώτατος, οὔτε βαρὺς ὥς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡρμόσθαι οὔτε πάνυ λεπτὸς ὥς θηλύτατός τε εἶναι καὶ κοιμῖδ' ἔκλυτος, ἀλλ' οἷος γένοιτο· ἂν παιδί μὴ πῶ ἡβάσκοντι, ἡδὺς καὶ προσηνὴς καὶ πράως παραδύομενος εἰς τὴν ἀκοήν, ὥς καὶ παυσσαμένης ἔναυλον εἶναι τὴν βοήν καὶ τι λείψανον ἐνδιατρίβειν καὶ περιβομβεῖν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡχώ τινα παρατείνουσιν τὴν ἀκρόασιν καὶ ἵχνη τῶν λόγων μελιχρὰ ἄττα καὶ πειθοὺς μεστὰ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνουσιν. ὁποταν δὲ καὶ τὸ καλὸν ἐκεῖνο ἄδη, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάραν, τότε δὴ τότε ὥρα μὲν σιωπᾶν τάχιστα ἀλκυόσι καὶ τέττιξι καὶ τοῖς κύκνοις· ἄμουσα γὰρ ὥς πρὸς ἐκείνην ἅπαντα· κᾶν τὴν Πανδίοδος εἵπης, ἰδιῶτις κάκεῖνη καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυηχεὰ τὴν φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφεὺς δὲ καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγότατοι ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὥς καὶ τὰ ἄψυχα ἐπικαλέσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἄν, οἶμαι, εἴ γε ἡκούσαν, καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας παρεστήκεσαν σιωπῇ ἀκροώμενοι. ^[5]

Imag 14 τὸ γὰρ τῆς τε ἀρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὥς μὴ παραβαίνειν τι τοῦ ῥυθμοῦ, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ ἄρσει καὶ θέσει διαμεμετρηῆσθαι τὸ ἄσμα καὶ συνωδὸν εἶναι τὴν κιθάραν καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πληκτρον, καὶ τὸ εὐαφὲς τῶν δακτύλων καὶ τὸ εὐκαμπὲς τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ Θρακὶ ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀνὰ τὸν Κιθαιρῶνα μεταξὺ βουκολοῦντι καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; Ὡστε ἦν ποτε, ὦ Λυκίνε, καὶ ἀδούσης ἀκούης αὐτῆς, οὐκέτι τὸ τῶν Γοργόνων ἐκεῖνο ἔση μόνον πεπονθώς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρήνων εἶση ὁποῖόν τι ἦν· παρεστήτη γὰρ εὖ οἶδα κεκληλημένος, πατρίδος καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ ἦν κηρῷ ἐπιφράζη τὰ ὦτα, καὶ διὰ τοῦ κηροῦ διαδύσεται σοι τὸ μέλος. τοιοῦτόν τι ἄκουσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς ἢ Μελομένης ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίδευμα, μυρία τὰ θέλγητρα καὶ παντοῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἐνὶ τε λόγῳ συνελὼν φαίην ἂν, τοιαύτης μοι τῆς ὥδης ἀκούειν νόμιζε, οἶαν εἰκὸς εἶναι τὴν διὰ τοιούτων χειλῶν, δι' ἐκείνων δὲ τῶν ὀδόντων ἐξιοῦσαν. ἑώρακας δὲ καὶ αὐτὸς ἦν φημι, ὥστε ἀκηκοέναι νόμιζε. Τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς καὶ καθαρῶς Ἰωνικὸν καὶ ὅτι ὁμιλῆσαι στωμύλῃ καὶ πολὺ τῶν Ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα οὐδὲ θαυμάζειν ἄξιον· πάτριον γὰρ αὐτῇ καὶ προγονικόν, οὐδὲ ἄλλως ἐχρῆν μετέχουσαν τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν ἀποικίαν. ^[5]

Imag 15 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο θαυμάσαιμ' ἄν, εἰ καὶ ποιήσῃ χαίρει καὶ τὰ πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τοῦ Ὀμήρου πολῖτις οὖσα. Μία μὲν δὴ σοι, ὦ Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὕτη καὶ ὠδῆς εἰκὼν, ὡς ἄν τις ἐπὶ τὸ ἔλαττον εἰκάσειεν. σκόπει δὲ δὴ καὶ τὰς ἄλλας· οὐ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ ἐκ πολλῶν συνθεῖς ἐπιδεῖξαι διέγνωκα — ἦττον γὰρ τοῦτο καὶ γραφικόν, συντελεσθὲν κάλλη τοσαῦτα καὶ πολυειδές τι ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλώμενον—ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταὶ καθ' ἐκάστην εἰκὼν μία γεγράφεται πρὸς τὸ ἀρχέτυπον μεμιμημένη. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἑορτήν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πανδαισίαν ἐπαγγέλλεις. ἔοικας γοῦν λώϊον ὡς ἀληθῶς ἀποδώσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρεϊ δ' οὖν ὡς οὐκ ἔστιν ὅ τι ἄν ἄλλο ποιήσας μᾶλλον χαρίσαιό μοι. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐκοῦν ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τούτων ὅποσα μελετητά, φέρε καὶ ταύτην ἤδη συστησώμεθα, ποικίλην μέντοι καὶ πολύμορφον, ὡς μηδὲ κατὰ τοῦτο ἀπολιποίμεθα τῆς σῆς πλαστικῆς. ^[5]

Imag 16 καὶ δὴ γεγράφθω πάντα συλλήβδην τὰ ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειῶ καὶ ἡ Πολύμνια καὶ ἡ Καλλιόπη καὶ αἱ ἄλλαι ἔν τι ἐκάστη ἐπισταμένη, ἀλλὰ τὰ πασῶν καὶ προσέτι τὰ Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος. ὅποσα γὰρ ἡ ποιηταὶ μέτροις διακοσμήσαντες ἡ ῥήτορες δεινότητι κρατύναντες ἐξενήνοχασιν ἡ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν ἡ φιλόσοφοι παρηνέκασιν, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω, οὐκ ἄχρι τοῦ ἐπικεχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' εἰς βάθος δευσοποιοῖς τισι φαρμάκοις εἰς κόρον καταβαφεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδεῖξαι ταύτης δυναίμην τῆς γραφῆς· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅ τι τοιοῦτον ἐν τοῖς πάλαι παιδείας περὶ μνημονεύεται. πλὴν ἀλλά, εἴ γε δοκεῖ, ἀνακείσθω καὶ αὕτη οὐ μεμπτή γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. ΛΥΚΙΝΟΣ Καλλίστη μὲν οὖν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Μετὰ δὲ ταύτην ἡ τῆς σοφίας καὶ συνέσεως εἰκὼν γραπτέα. ^[23]

Imag 17 δεήσει δὲ ἡμῖν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδειγμάτων, ἀρχαίων τῶν πλείστων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτοῦ Ἰωνικοῦ· γραφεῖς δὲ καὶ δημιουργοὶ αὐτοῦ Αἰσχίνης Σωκράτους ἐταῖρος καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλότατοι τεχνιτῶν ἀπάντων, ὅσῳ καὶ μετ' ἔρωτος ἔγραφον. τὴν δὲ ἐκ τῆς Μιλήτου ἐκείνην Ἀσπασίαν, ἥ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος αὐτὸς συνῆν, οὐ φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προθέμενοι, ὅποσον ἐμπειρίας πραγμάτων καὶ ὀξύτητος εἰς τὰ πολιτικά καὶ ἀγχινοίας καὶ δριμύτητος ἐκείνη προσῆν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ στάθμῃ· πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγγέγραπτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθός ἐστιν. ΛΥΚΙΝΟΣ Πῶς τοῦτο φῆς; ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ὅτι, ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἰσομεγέθεις εἶναι φημι τὰς εἰκόνας ὁμοίας οὖσας· οὐ γὰρ ἴσον οὐδὲ ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία καὶ ἡ παρούσα τῶν Ῥωμαίων δύνამις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὕτη, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτάτου πίνακος καταγεγραμμένη. Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον παράδειγμα Θεανῶ τε ἐκείνη καὶ ἡ Λεσβία μελοποιός, καὶ Διοτίμα ἐπὶ ταύταις, ἡ μὲν τὸ μεγαλόνουν ἡ Θεανῶ συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν, ἡ Σαπφῶ δὲ τὸ γλαφυρὸν τῆς προαιρέσεως τῇ Διοτίμῃ δὲ οὐχ ἂν Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν εἰκοῦν ἔσται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν τε καὶ συμβουλίαν. ^[5]

Imag 18 τοιαύτη σοι καὶ αὕτη, Λυκῖνε, ἀνακείσθω ἡ εἰκὼν. ΛΥΚΙΝΟΣ Νῆ Δί', ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος οὖσα. ^[8]

Imag 19 σὺ δὲ ἄλλας γράφου. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Τὰς τῆς χρηστότητος, ὦ ἐταῖρε, καὶ φιλάνθρωπίας, ἡ τὸ ἡμέρον ἐμφανιεῖ τοῦ τρόπου καὶ πρὸς τοὺς δεομένους προσηνές; εἰκάσθω οὖν καὶ αὕτη Θεανοῖ τε ἐκείνῃ τῇ Ἀντήνορος καὶ Ἀρήτῃ καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν μεγέθει πραγμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην. Ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην ἡ τῆς σωφροσύνης αὐτῆς γεγράφθω καὶ τῆς πρὸς τὸν συνόντα εὐνοίας, ὡς κατὰ τὴν τοῦ Ἰκαρίου μάλιστα εἶναι τὴν σαόφρονα καὶ τὴν περίφρονα ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου γεγραμμένην—τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς

Πηνελόπης εἰκόνα ἐκεῖνος ἔγραψεν—ἢ καὶ νῆ Δία κατὰ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς τὴν τοῦ Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. ^[5]

Imag 20 ΛΥΚΙΝΟΣ Παγκάλην καὶ ταύτην, ὦ Πολύστρατε, ἀπειργάσω, καὶ σχεδὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες· ἅπασαν γὰρ ἐπελήλυθας τὴν ψυχὴν κατὰ μέρη ἐπαινῶν. ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Οὐχ ἅπασαν ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαινῶν περιλείπεται. ^[12]

Imag 21 λέγω δὲ τὸ ἐν τηλικούτῳ ὄγκῳ γενομένην αὐτὴν μήτε τύφον ἐπὶ τῇ εὐπραξίᾳ περιβαλέσθαι μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι πιστεῦσασαν τῇ τύχῃ, φυλάττειν δὲ ἐπὶ τοῦ ἰσοπέδου ἑαυτὴν μηδὲν ἀπειρόκαλον ἢ φορτικὸν φρονοῦσαν καὶ τοῖς προσιούσιν δημοτικῶς τε καὶ ἐκ τοῦ ὁμοίου προσφέρεσθαι καὶ δεξιώσεις καὶ φιλοφροσύνας φιλοφρονεῖσθαι τοσούτῳ ἡδίους τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ παρὰ μείζονος ὅμως γιγνόμεναι οὐδὲν τραγικὸν ἐμφαίνουσιν. ὥς ὅποσοι τῷ μέγα δύνασθαι μὴ πρὸς ὑπεροψίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐποιίαν ἐχρήσαντο, οὗτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ὥφθησαν, καὶ μόνοι ἂν οὗτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον διαφύγοιεν· οὐδεὶς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ἣν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὀρᾷ καὶ μὴ κατὰ τὴν τοῦ Ὀμήρου Ἄτην ἐκείνην ἐπ' ἀνδρῶν κράατα βεβηκότα καὶ τὸ ὑποδεέστερον πατοῦντα· ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας πάσχουσιν ἀπειροκαλίᾳ τῆς ψυχῆς· ἐπειδὴν γὰρ αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας ἄφνω ἀναβιβάσῃ εἰς πτηνόν τι καὶ μετάρσιον ὄχημα, οὐ μένουσιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων οὐδ' ἀφορῶσιν κάτω, ἀλλὰ αἰεὶ πρὸς τὸ ἀναντες βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, τακέντος αὐτοῖς τάχιστα τοῦ κηροῦ καὶ τῶν πτερῶν περιρρυέντων, γέλωτα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλῇν εἰς πελάγη καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες· ὅσοι δὲ κατὰ τὸν Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς καὶ μὴ πάνυ ἐπήρθησαν, εἰδότες ὅτι ἐκ κηροῦ ἦν αὐτοῖς πεποιημένα, ἐταμιεύσαντο δὲ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον τὴν φορὰν καὶ ἠγάπησαν ὑψηλότεροι μόνον τῶν κυμάτων ἐνεχθέντες, ὥστε μέντοι νοτίζεσθαι αὐτοῖς αἰεὶ τὰ πτερὰ καὶ μὴ παρέχειν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, οὗτοι δὲ ἀσφαλῶς τε ἅμα καὶ σωφρόνως διέπτησαν· ὅπερ καὶ ταύτην ἂν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνει τὸν καρπὸν, εὐχομένων ταῦτά τε αὐτῇ παραμεῖναι τὰ πτερὰ καὶ ἔτι πλείω ἐπιρρεῖν τάγαθά. ΛΥΚΙΝΟΣ Καὶ οὕτως, ὦ Πολύστρατε, γιγνέσθω· ἄξια γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ οὔσα, καλλίῳ δὲ καὶ ἐρασμιωτέραν ὑπ' αὐτῷ τὴν ψυχὴν σκέπουσα. ^[41]

Imag 22 ἔπρεπε δὲ καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὅποσα ἐστὶν αὐτῷ, εὐδαιμονῆσαι, ὥς ἐπ' αὐτοῦ καὶ φῦναι γυναῖκα τοιαύτην καὶ συνοῦσαν αὐτῷ ποθεῖν αὐτόν· οὐ γὰρ μικρὸν τοῦτο εὐδαιμόνημα, γυνὴ περὶ ἧς ἂν τις εὐλόγως τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσεῖη μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἔργα δὲ αὐτῇ Ἀθηναίῃ ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰρ συνόλως οὐκ ἂν τις παραβληθεῖη αὐτῇ “οὐ δέμας οὐδὲ φυήν,” φησὶν Ὀμηρος, “οὔτ' ἄρ φρένας οὔτε τι ἔργα.” ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ Ἀληθῇ φῆς, ὦ Λυκῖνε· ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἦν τε σὺ ἀνέπλασας τὴν τοῦ σώματος καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυχῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες εἰς βιβλίον καταθέμενοι παρέχωμεν ἅπασι θαυμάζειν τοῖς τε νῦν οὔσι καὶ τοῖς ἐν ὑστέρῳ ἔσομένοις. ^[5]

Imag 23 μονιμωτέρα γοῦν τῶν Ἀπελλοῦ καὶ Παρρασίου καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἂν, καὶ αὐτῇ ἐκείνῃ παρὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαρισμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου καὶ κηροῦ καὶ χρωμάτων πεποίηται, ἀλλὰ ταῖς παρὰ Μουσῶν ἐπιπνοαῖς εἴκασται, ἥπερ ἀκριβεστάτῃ εἰκὼν γένοιτ' ἂν σώματος κάλλος καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα. ^[10]